

2. PRIPREMA ZA IZRADU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA ZA 2022. GODINU

Pored precizno utvrđenih **rashoda i izdataka** za nabavku nefinansijske imovine, primenom, između ostalog, i postojećih *Pravilnika* i utvrđenih normativa, direktni i njegovi indirektni budžetski korisnici za tu budžetsku godinu utvrđuju i **ukupne prihode i primanja** potrebne za izmirenje pomenutih rashoda i izdataka, a koji se sastoje iz:

- **budžetskih prihoda (01 – opšti prihodi i primanja budžeta)**, i
- **dodatnih prihoda.**

Dodatni prihodi (sa oznakama izvora) **su:**

- 02 transferi između korisnika na istom nivou;
- 03 socijalni doprinosi;
- **04 sopstveni prihodi** budžetskih korisnika;
- 05 donacije od inostranih zemalja;
- 06 donacije od međunarodnih organizacija;
- 07 transferi od drugih nivoa vlasti;
- 08 dobrovoljni transferi od fizičkih i pravnih lica (*donacije od nevladinih organizacija i poedinaca*);
- 09 primanja od prodaje nefinansijske imovine;
- 10 primanja od domaćih zaduživanja;
- 11 primanja od inostranih zaduživanja;
- 12 primanja od otplata datih (domaćih) kredita i prodaje finansijske imovine;
- 13 neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina;
- 14 neutrošena sredstva od privatizacije iz ranijih godina;
- 15 neutrošena sredstva iz donacija, pomoći i transfera iz ranijih godina;
- 16 roditeljski dinar za vanredne aktivnosti;
- **17 neutrošena sredstva transfera od drugih nivoa vlasti (počev od 1.1.2022. god.)**; i
- 56 Finansijska pomoć EU.

Podsećamo, ovako utvrđena *Klasifikacija izvora finansiranja* data je u členu 8. stav 2. *Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem* („Sl. glasnik RS”, br. 16/16,... i 130/21 – u daljem tekstu: *Pravilnik o Kontnom planu za BS*).

Za pripreme i izradu godišnjih finansijskih izveštaja za 2022. godinu **potrebno je izvršiti sledeće aktivnosti:**

A) Izvršiti kontrolu knjiženja prihoda i primanja

Za finansiranje svojih delatnosti direktni i indirektni budžetski korisnici uglavnom ostvaruju **prihode iz sledećih izvora** i to iz:

- budžeta Republike Srbije,
- drugih nivoa vlasti,
- sopstvenih prihoda,
- donacija,
- roditeljskog dinara za vannastavne aktivnosti i
- primanja od prodaje nefinansijske imovine.

Direktni budžetski korisnik, koji je u budžetskom smislu odgovoran za svoje indirektno budžetske korisnike, u skladu sa odredbama člana 50. Zakona o BS, **dužan je da rasporedi aproprijacije** po ekonomskim klasifikacijama svojim indirektnim budžetskim korisnicima u roku od **30 dana i da ih obavesti** o pripadajućim iznosima.

VAŽNO:

Ukazujemo da je **do 8.10.2019. god.**, tj. **pre ranijih izmena Zakona o BS** („Sl. glasnik RS”, br. 72/19), u skladu sa članom 50. ovog zakona, direktni budžetski korisnik **raspoređivao aproprijacije** svojim indirektnim budžetskim korisnicima, **uz prethodno dobijenu saglasnost Uprave za trezor**, odnosno **trezora lokalne vlasti. Međutim, počev od 8. oktobra 2019. god. ta saglasnost više nije potrebna.**

Budžet Republike Srbije

Direktnim i indirektnim budžetskim korisnicima sredstva iz budžeta Republike Srbije se dodeljuju po određenim ekonomskim klasifikacijama, a u skladu sa odobrenim aproprijacijama. U slučaju kod direktnog korisnika budžeta, npr. *Ministarstva prosvete* ili direktnog korisnika *lokalne samouprave*, koji imaju u svojoj strukturi i indirektno korisnike za koje su u budžetskom smislu odgovorni, isti **moraju postupiti** u skladu sa odredbama člana 50. Zakona o BS.

Direktni i indirektni budžetski korisnici su takođe **obavezni da pravovremeno otvore propisane račune**, koji se nalaze u sistemu konsolidovanog računa trezora, a za potrebe izvršenja budžeta.

Napominjemo da je u primeni **Pravilnik o načinu utvrđivanja i evidentiranja korisnika javnih sredstava i o uslovima i načinu za otvaranje i ukidanje podračuna konsolidovanog računa trezora kod Uprave za trezor** („Sl. glasnik RS”, br. 99/18 i 40/19), pri čemu su poslednje izmene u primeni od 15.6.2019. god.

Inače, ovaj pravilnik je prvobitno stupio na snagu 19.12.2018. god., a istoga dana prestao je da važi **Pravilnik o načinu utvrđivanja i evidentiranja korisnika javnih sredstava i o uslovima i načinu za otvaranje i ukidanje podračuna kod Uprave trezor** („Sl. glasnik RS”, br. 113/13, 8/14, 24/16 i 44/18–dr.zak.).

Direktni korisnici budžetskih sredstava, koji su u budžetskom smislu odgovorni za rad svojih indirektnih korisnika budžetskih sredstava, **vrše raspodelu sredstava indirektnim korisnicima u okviru odobrenih aproprijacija (član 50. Zakona o BS) i o tome ih obavestavaju**, kao i *Upravu za trezor*, u skladu sa odredbama **Pravilnika o sistemu izvršenja budžeta Republike Srbije** („Sl. glasnik RS”, br. 20/20, 151/20 i 129/22), koji je u primeni počev od 12.3.2020. god., s tim što su **poslednje izmene u primeni od 25.11.2022. god.**

• Podsećamo, prvo je na osnovu člana 53. stav 4, člana 58. stav 3. i člana 96. Zakona o budžetskom sistemu („Sl. glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13–ispr., 108/13, 142/14, 68/15–dr.zak., 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19 i 72/19), ministar finansija doneo je **Pravilnik o izmeni Pravilnika o sistemu izvršenja budžeta R.Srbije** („Sl. glasnik RS”, br. 151/20 od 15.12.2020. god.), koji je stupio na snagu **16. decembra 2020. god.**

Ovim je u *Pravilniku o sistemu izvršenja budžeta Republike Srbije* („Sl. glasnik RS”, br. 20/20), u **Prilogu 3 - Procedura za evidentiranje i promenu preuzetih obaveza i plaćanja**, u odeljku **Zahtev za preuzimanje obaveza – opšte napomene**, izvršena izmena, tako da, počev od 16.12.2020. god., **Zahtevi za preuzimanje obaveze za tekuću budžetsku godinu, moraju se uneti u informacioni sistem izvršenja budžeta najkasnije do 21. decembra tekuće godine - što znači da je rok produžen, u odnosu na prethodno važeći rok, a koji je bio do 15. decembra tekuće godine.**

PAŽNJA!

• Zatim je, na osnovu čl. 53. st. 4, čl. 58. st. 3. i čl. 96. Zakona o budžetskom sistemu („Sl. glasnik RS”, br. 54/09, ... 72/19, 149/20, 118/21 i 118/21-dr.zak.), ministar finansija doneo novi **Pravilnik o izmeni Pravilnika o sistemu izvršenja budžeta R.Srbije** („Sl. glasnik RS”, br. 129/22 od 24.11.2022. god.), koji je **stupio na snagu 25. novembra 2022. god.**

Ovim je u *Pravilniku o sistemu izvršenja budžeta Republike Srbije* („Sl. glasnik RS”, br. 20/20 i 151/20), jedino u **Prilogu 3 - Procedura za evidentiranje i promenu preuzetih obaveza i plaćanja**, u odeljku **Zahtev za preuzimanje obaveza – opšte napomene**, izvršena izmena, tako da, počev od **25.11.2022. god.**, **Zahtevi za preuzimanje obaveze za tekuću budžetsku godinu, moraju se uneti u informacioni sistem izvršenja budžeta najkasnije do 15. decembra tekuće godine - što znači da je rok skraćen u odnosu na prethodnu godinu (21. decembar), dakle, zapravo je vraćen na rok koji je važio pre 16.12.2020. god.**

Likvidnost i gotovinske tokove budžeta planira *Ministarstvo* na osnovu prihoda i primanja sa jedne strane i rashoda i izdataka sa druge strane, u okviru utvrđenih planova za izvršenje budžeta.

Prihodi iz budžeta se knjiže u klasi 791000 - Prihodi iz budžeta.

Primanja od prodaje nefinansijske imovine se knjiže u klasi 800000.

Prihodi drugih nivoa vlasti

Prihodi drugih nivoa vlasti koje koriste korisnici javnih sredstava se **finansiraju od pokrajinskih, gradskih i opštinskih nosioca vlasti**, kojima su za finansiranje iz svoje nadležnosti određeni pripadajući javni prihodi i primanja.

Treba pomenuti da se **značajna sredstva** izdvajaju za **finansiranje obrazovanja iz prihoda drugog nivoa vlasti**, a posebno za finansiranje osnovnog i srednjeg obrazovanja. Ovde se mora naglasiti da, zavisno od finansijskih mogućnosti, **neke lokalne samouprave ne mogu pravovremeno da izvrše sve oblike finansiranja radi obezbeđenja nedostajućih sredstava**, a koja zatim očekuju da će nadoknaditi iz republičkog budžeta.

Ovi prihodi od drugih nivoa vlasti se knjiže na subanalitičkom kontu u okviru grupe:

- 733000 - Transferi od drugih nivoa vlasti.

Sopstveni prihodi

Sopstveni prihodi su prihodi koje svojim aktivnostima, odnosno prodajom robe i vršenjem usluga, u skladu sa zakonom, ostvare direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i sredstava OOSO, a **knjiže u okviru grupe konta: 742000 - Prihodi od prodaje dobara i usluga,**

a za prodaju zaliha sopstvene proizvodnje konto **822000 - Primanja od prodaje zaliha proizvodnje,**

i za prodaju robe za dalju prodaju konto je **823000 - Primanja od prodaje robe za dalju prodaju.**

Prihodi od donacija

Direktni i indirektni budžetski korisnici se finansiraju, između ostalog, i **iz sredstava donacija**, koje se odnose na *pojedine programe* kojima se postiže cilj u smislu poboljšanja uslova rada i sticanja znanja. Ovi prihodi se evidentiraju i prate **preko posebnih podračuna** koji su na zahtev *Ministarstva prosvete* otvoreni u *Upravi za trezor* uz saglasnost *Ministarstva finansija* i to prevashodno radi boljeg uvida u namensko trošenje sredstava. Ovi **prihodi od donacija se knjiže u klasi konta:**

- **730000** – *Donacije, pomoći i transferi.*

Prihodi od roditeljskog dinara za vannastavne aktivnosti

Prihodi od roditeljskog dinara za vannastavne aktivnosti predstavljaju novčana sredstva koja se moraju **strogo namenski trošiti**, a vode se **na posebnom podračunu** kod *Ministarstva finansija - Uprave za trezor*. Ovi prihodi predstavljaju namenska sredstva koja su dobijena od roditelja učenika, a u vezi sa finansiranjem izvođenja đачke ekskurzije, usluga đачke kuhinje, pomoć roditelja za poboljšanje uslova rada škole, sa napomenom da se **u druge svrhe ne mogu koristiti.**

Ova prikupljena sredstva se **knjiže na sintetičkom kontu 742300 - Sporedne prodaje dobara i usluga koje vrše državne netržišne jedinice**, i to **na subanalitičkom kontu:**

- **742378** - *Roditeljski dinar za vannastavne aktivnosti.*